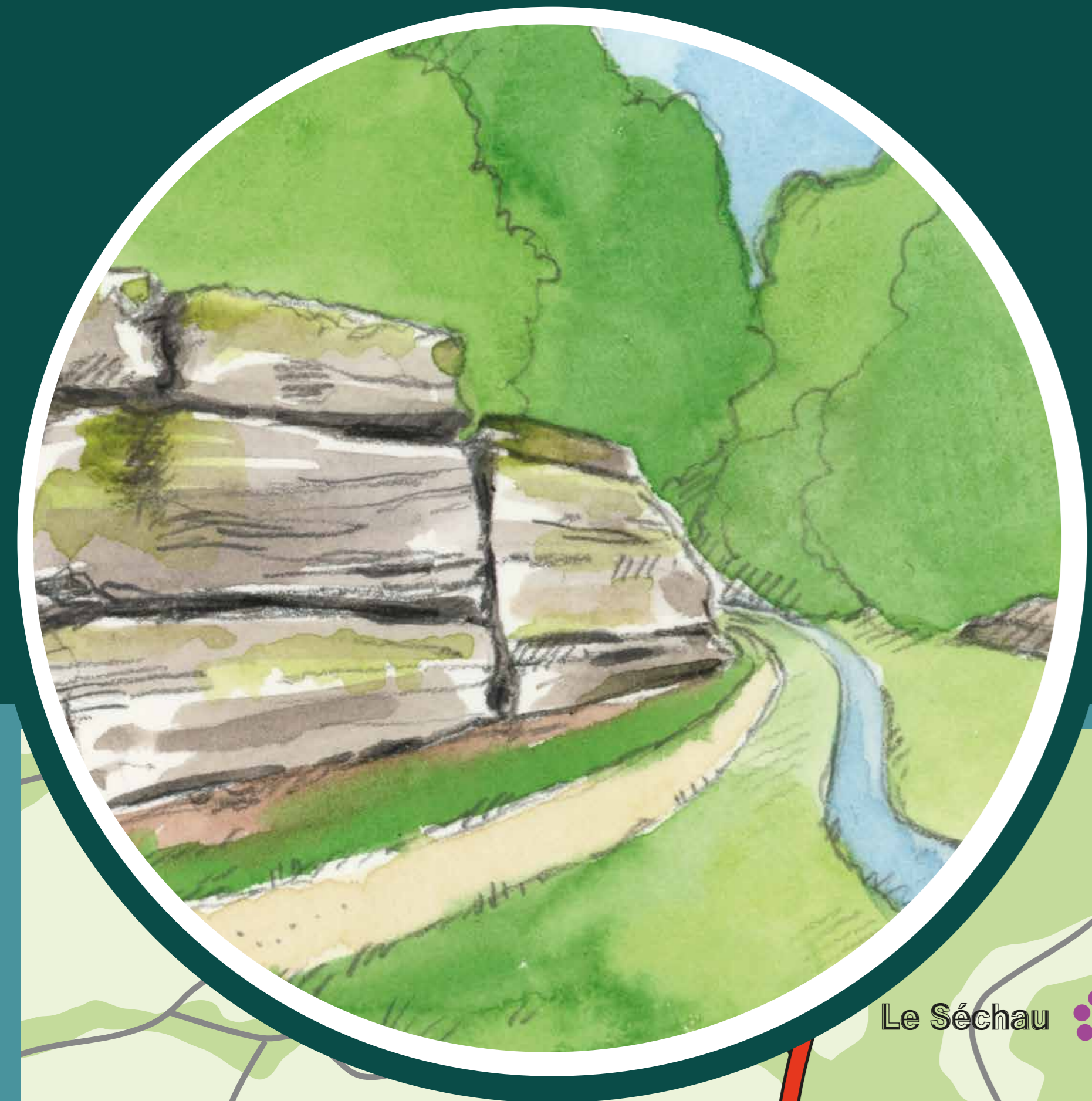
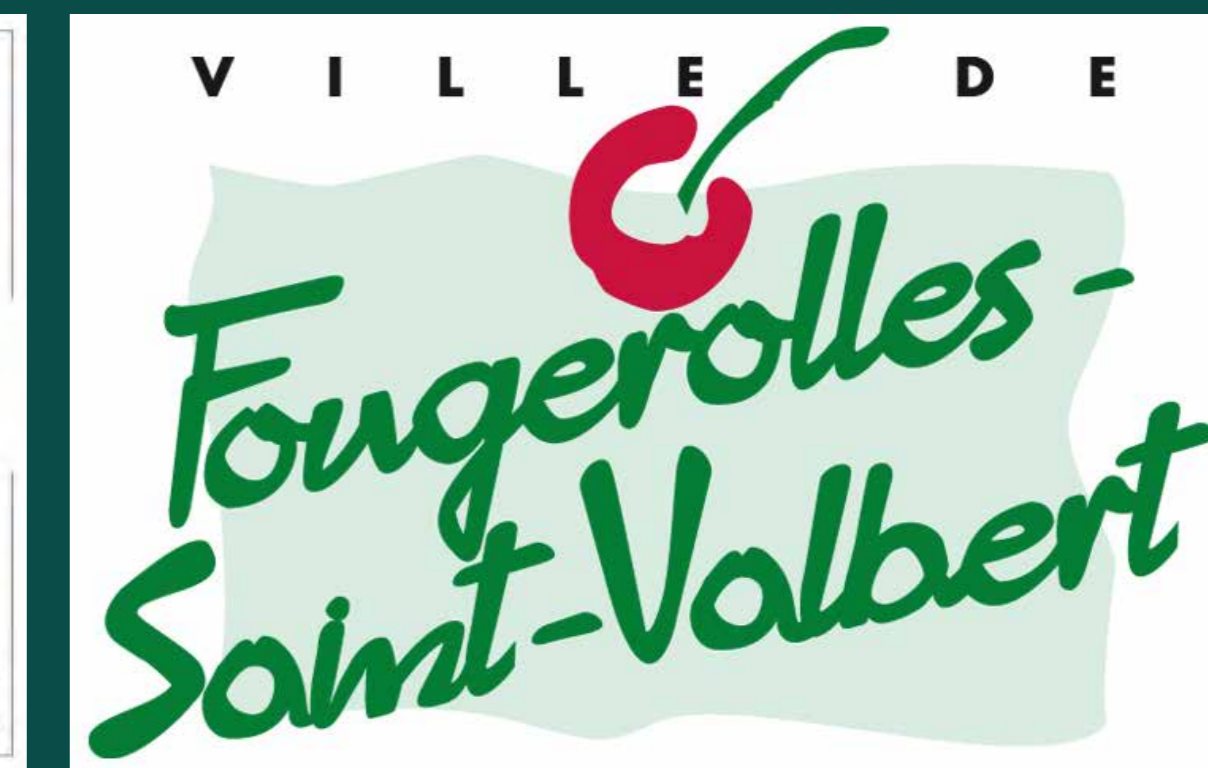

Fougerolles-Saint-Valbert Sentier des Pierres de Roûge

Een wandeling vol mysterie, natuur en herinneringen ...

In het gehucht La Ramouse, in de gemeente Fougerolles-Saint-Valbert, midden in het Regionaal Natuurpark Ballons des Vosges, begint het allemaal... Onder het stof van een oud familiehuisje, het vrijstaande graanschuurtje, vinden twee kinderen een versleten schrift.

Het schrift was van hun overgrootvader Léon, houtschoolbrander en verhalenverteller, die hier vroeger woonde. In het schrift staan mysterieuze schetsen, geschetste kaartjes en flarden van verhalen. En het fluistert over een geheim: het mysterie van de Pierres de Roûge.

Met de aanwijzingen van hun voorvader gaan de kinderen op zoek naar vergeten sporen en naar stemmen uit het verleden. Onderweg ontmoeten ze bijzondere personages die elk een stukje van het geheim lijken te kennen.

En jij? Kun jij het geheim van de Pierres de Roûge ontrafelen?

Deze ontdekkingstocht neemt je mee naar uniek natuurlijk, cultureel en historisch erfgoed, tussen boomgaarden, bossen, beekjes en zandsteenrotsen. Het is aan jou om de bladzijden van het schrift om te slaan, in de voetsporen van vroeger te stappen ... en het landschap met nieuwe ogen te bekijken.

Veel wandelplezier!

120 m

5 km

1u30

Gemakkelijk

Bewegwijzering

Dit pad loopt door een bijzonder en beschermd natuurgebied. Blijf op het pad, respecteer dieren, planten en de rust van de plek.

Marie de Fougerolles-Saint-Valbert: 03 8 4 49 13 92 / Toeristenbureau Luxeuil-les-Bains, Vosges du Sud: 03 84 40 06 41 / NOODGEVALLEN: 112

In de buurt - niet te missen bezienswaardigheden: Het dierenpark en het Ecomuseum van Kersenland (informatie via het toeristenbureau van Luxeuil-les-Bains)

Ontwerp: Balades d'Hier et d'Aujourd'hui - 2025 / Aquarellillustraties: Maëlle Le Toquin / Illustraties van personages: Redpalm.

De boomweiden van Fougerolles: een rijkdom aan landschappen en biodiversiteit

In deze boomweiden groeien zo'n **50 lokale kersenrassen** (vooral guignes en merises). Ze worden milieuvriendelijk geteeld, wat een rijke biodiversiteit ondersteunt: broedvogels, insecten en typische grasland- en weideplanten.

Béchat-kersent

Rode Marie Jean Diaude-kersen

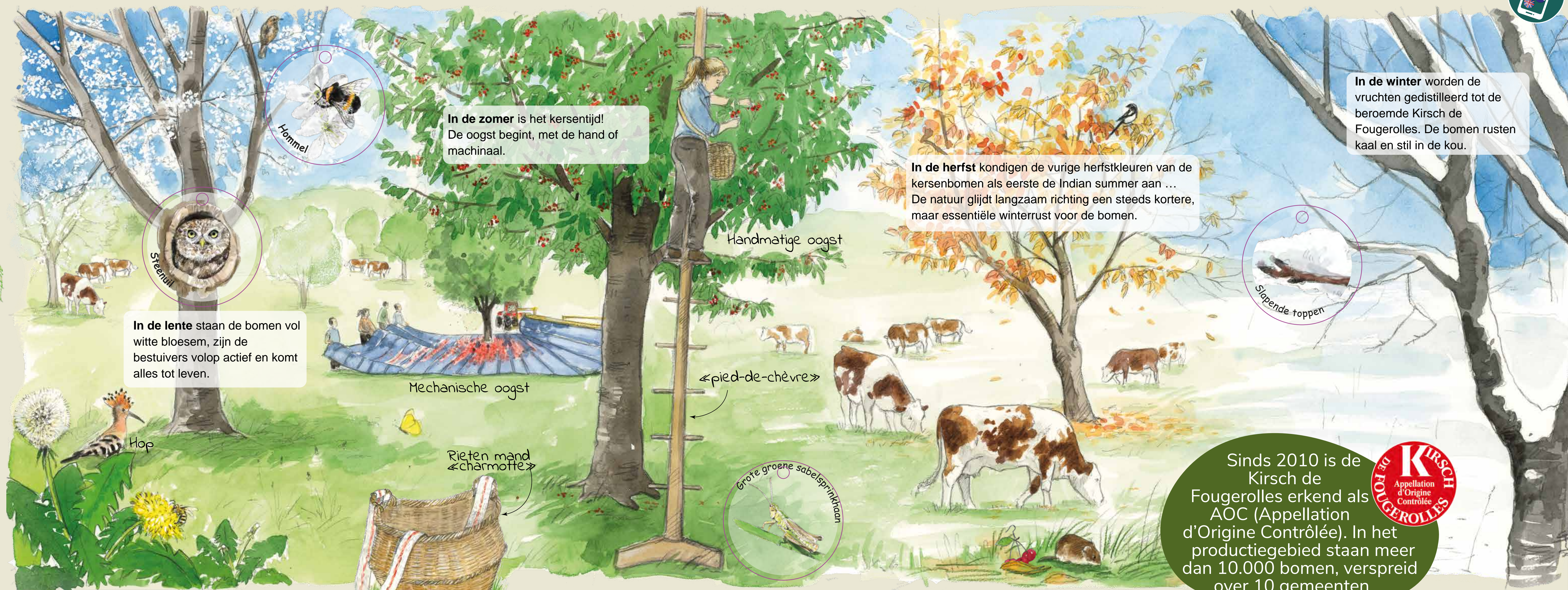
“ Koekoek! Ik ben **Cerisaie**, het kind van de boomgaarden! Ik ben hier geboren, tussen de takken van de oude kersenbomen. Met het ritme van de seizoenen waak ik over de weiden en hun vruchten, en ik ken al hun geheimen ... Hier grazen koeien onder de kersenbomen, kleuren wilde bloemen de weiden, en bepalen de seizoenen het leven van mensen, dieren en bomen.

De kersenbomen worden geplant, gesnoeid en onderhouden door enkele tientallen kersenproducenten, die vaak ook melkvee houden.

IN DE BOOMGAARD
Enten van toekomstige boompjes
Behandeling

IN DE WEIDE
Bemesten
Eggen
Oogst van hooi en kuilvoer

In de lente staan de bomen vol witte bloesem, zijn de bestuivers volop actief en komt alles tot leven.

In de zomer is het kersentijd! De oogst begint, met de hand of machinaal.

In de herfst kondigen de vurige herfstkleuren van de kersenbomen als eerste de Indian summer aan ... De natuur glijdt langzaam richting een steeds kortere, maar essentiële winterrust voor de bomen.

In de winter worden de vruchten gedistilleerd tot de beroemde Kirsch de Fougerolles. De bomen rusten kaal en stil in de kou.

Sinds 2010 is de Kirsch de Fougerolles erkend als AOC (Appellation d'Origine Contrôlée). In het productiegebied staan meer dan 10.000 bomen, verspreid over 10 gemeenten.

Les Pierres de Rouge

→ Naar station

Meer weten?

- Het Ecomuseum van Kersenland organiseert regelmatig activiteiten, tentoonstellingen en rondleidingen over dit uitzonderlijke erfgoed.
- Sommige kersenproducenten ontvangen bezoekers op hun boerderij om hun producten te laten proeven: siroop, ijs, confituur, Kirsch AOC, enz.

Bekijk zeker ook 'La vache et le cerisier', een film van Denis Gros, gemaakt voor de tentoonstelling in het Ecomuseum in 2016.

ZOEK- EN VINDSPEL :

Cerisaie is één van haar oorbellen kwijt. Kun jij die op elk paneel van de route terugvinden? Heb je haar oorbel hier in de boomgaard al gespot? Haar oorbel lijkt op een 'chéqueillot': een woord in het lokale dialect voor twee of drie kersen die met hun steeltjes aan elkaar vastzitten.

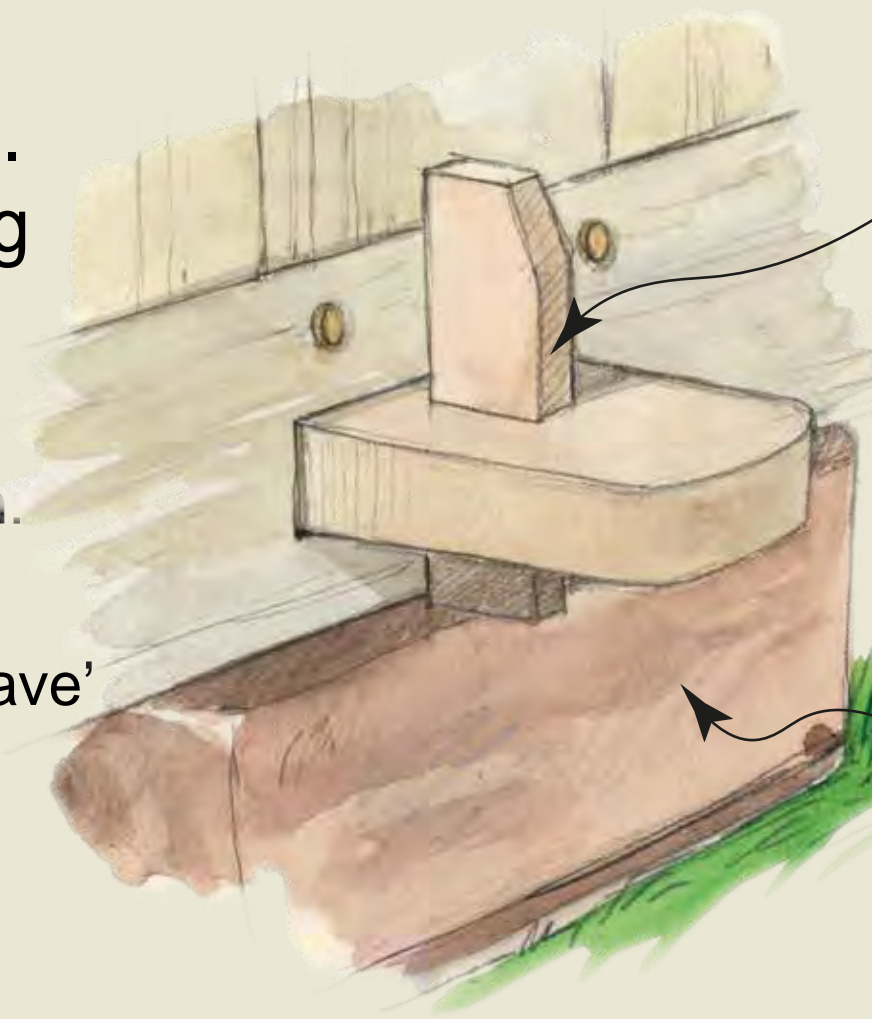
La Ramouse

La Ramouse is een van de negentien gehuchten van Fougerolles-Saint-Valbert. Het heeft zijn karakteristieke Vôte-architectuur behouden, typisch voor een streek die deels in de Vogezen en deels in de Haute-Saône ligt. Je vindt hier boerderijen met een charri (grote schuurpoort), houten chalots (ook chèlo of korenschuurtjes genoemd), muurtjes van losse stenen en zorgvuldig bewaarde wasplaatsen.

De huizen zijn gebouwd uit roze zandsteen, gewonnen in de nabijgelegen steengroeven. Deze warme steen vangt het licht prachtig en doorstaat moeiteloos de strenge winters. .

De daken zijn bedekt met zandstenen leien. platte, dunne platen die niets te maken hebben met vulkanische lava. Het woord 'lave' komt van het Keltische Lavon, wat 'plank' betekent.

Een chalot kan volledig worden gedemonteerd, omdat het houten raamwerk zonder spijkers of schroeven is opgebouwd. Dat is een bewuste keuze waardoor bliksem minder snel inslaat

Hij rust op zandstenen blokken die hem beschermen tegen vocht en ongedierte.

“Ik ben **Pétra**, hoedster van de stenen. Ik waak over hun geheugen. Neem de tijd om de details te bekijken. In dit gehucht vertelt elke steen een verhaal... zoals de afgesleten wassteen van het washuis, waar vroeger niet alleen werd gewassen, maar ook gekletst, geroddeld en gelachen.”

Minder opvallend, maar onmisbaar in vroegere tijden: de chalots, kleine houten opslaghuisjes. Ze dienden om oogst en waardevolle voorraden te bewaren, veilig weg van vocht en knaagdieren. Je ziet er één vlak bij deze wasplaats.

De Route des Chalots vertrekt bij het Ecomuseum van Kersenland en voert over een 120 km lange bewegwijzerde route waar deze erfgoedelementen centraal staan.

→ Naar station

De bewoners van het spechtenhol

Kijk omhoog! De holte in de boom voor je werd ooit uitgekapt door een specht... Maar vandaag woont er een andere, veel minder opvallende bewoner: de **Bechsteins vleermuis**, een echt **bosdier**.

Deze beschermde soort leeft in oude loofbossen. Hij verblijft in **natuurlijke holtes of in holtes die door andere dieren zijn uitgekapt**.

De Bechsteins vleermuis (*Myotis bechsteini*) voedt zich vooral met nachtvlinders, spinnen en kevers die hij vangt in de dichte ondergroei.

Hij eet ook graag de rupsen van de eikenbladroller (een typische eikenplaag) en kan er wel honderden per nacht oppeuzelen!

“ Hallo!
Ik ben Sylvan. Ik woon in deze bossen, met de bomen, de dieren ... en de herinneringen aan de voormalige houthakkers, klompenmakers en massagraven. Ik ken de hele bosgeheimen.

Kunt u andere uitgegraven dozen zien? door de toppen? Let op: sommigen kunnen bewoond zijn ... ”

→ Naar station

De Bechsteins vleermuis wordt bedreigd door het verdwijnen van zijn leefgebieden en door het gebruik van insectenvallen. Respecteer zijn rust, zeker bij schemering en in de winter, wanneer hij in winterslaap is.

Een levende toekomst voor het bos?

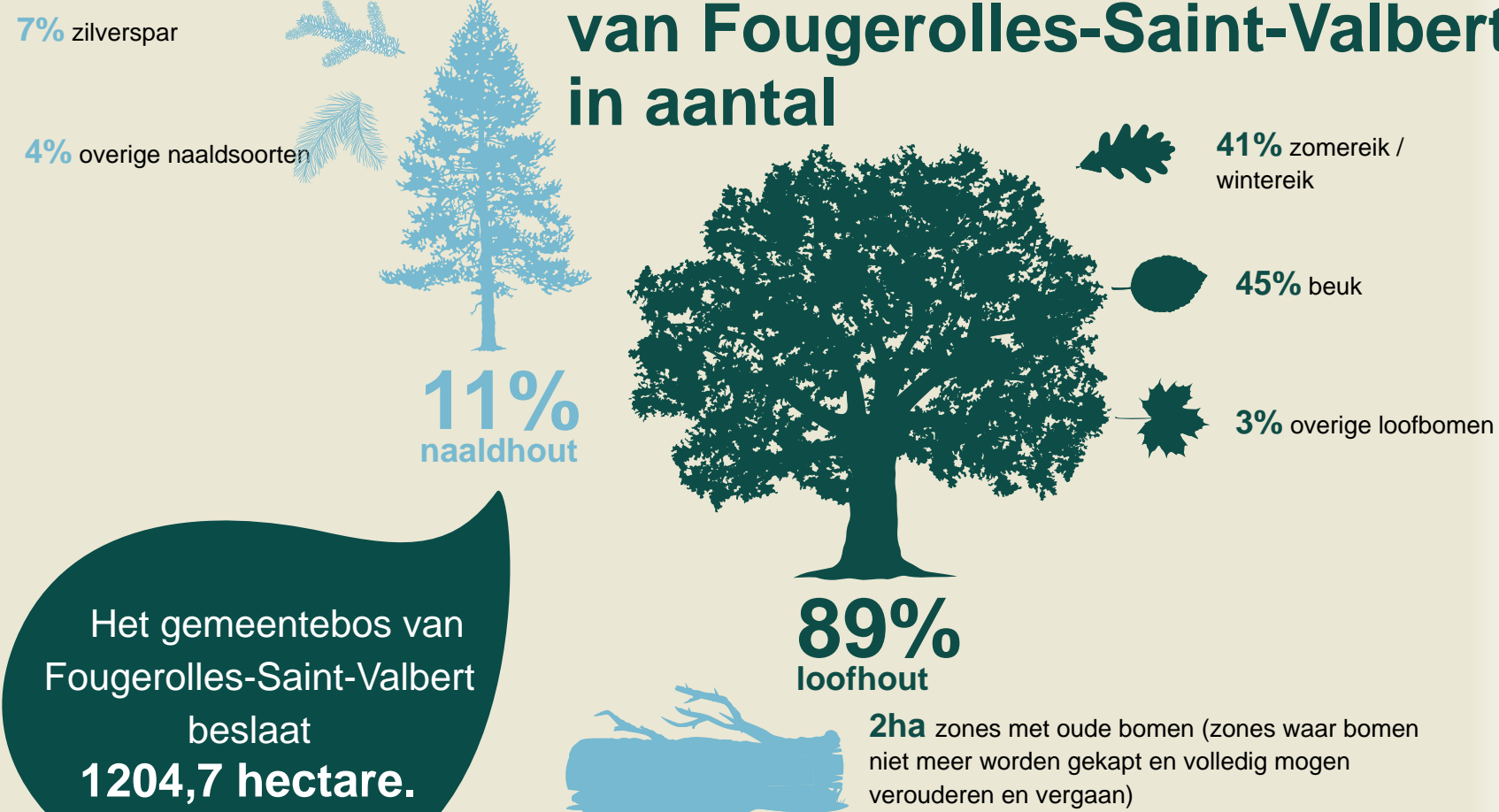
- 01 Ontspanning, natuurbeleving en educatie**
Het bos is een ideale plek voor recreatie, ontdekkingen en milieueducatie.
- 02 Permanente bosbedekking**
In een bos met permanente bosbedekking ligt de bodem nooit volledig bloot: schaduw, vocht en vegetatie blijven er voortdurend aanwezig.
- 03 Gemengde percelen**
Een bos met verschillende boomsoorten is beter bestand tegen insectenplagen en ziekten. Het biedt ook veel meer weerstand tegen de wind.

- 04 Natuurlijke verjonging**
Natuurlijke zaailingen ondergaan een natuurlijke selectie: alleen de sterkste planten overleven en groeien uit tot nieuwe bomen.
- 05 Leeftijdsdiversiteit**
Percelen met bomen van verschillende leeftijden verjongen sneller. Jonge boompjes in de onderlaag staan al klaar om het over te nemen, beschermd door de oudere bomen erboven.

- 06 Behoud van habitatbomen, oude bomen en dood hout**
Bomen met natuurlijke microhabitats en dood hout zijn essentieel voor een goed functionerend ecosysteem en voor tal van soorten.
- 07 Beheerst kappen**
Volgroeide bomen worden individueel geogst, terwijl de andere rustig verder kunnen groeien.

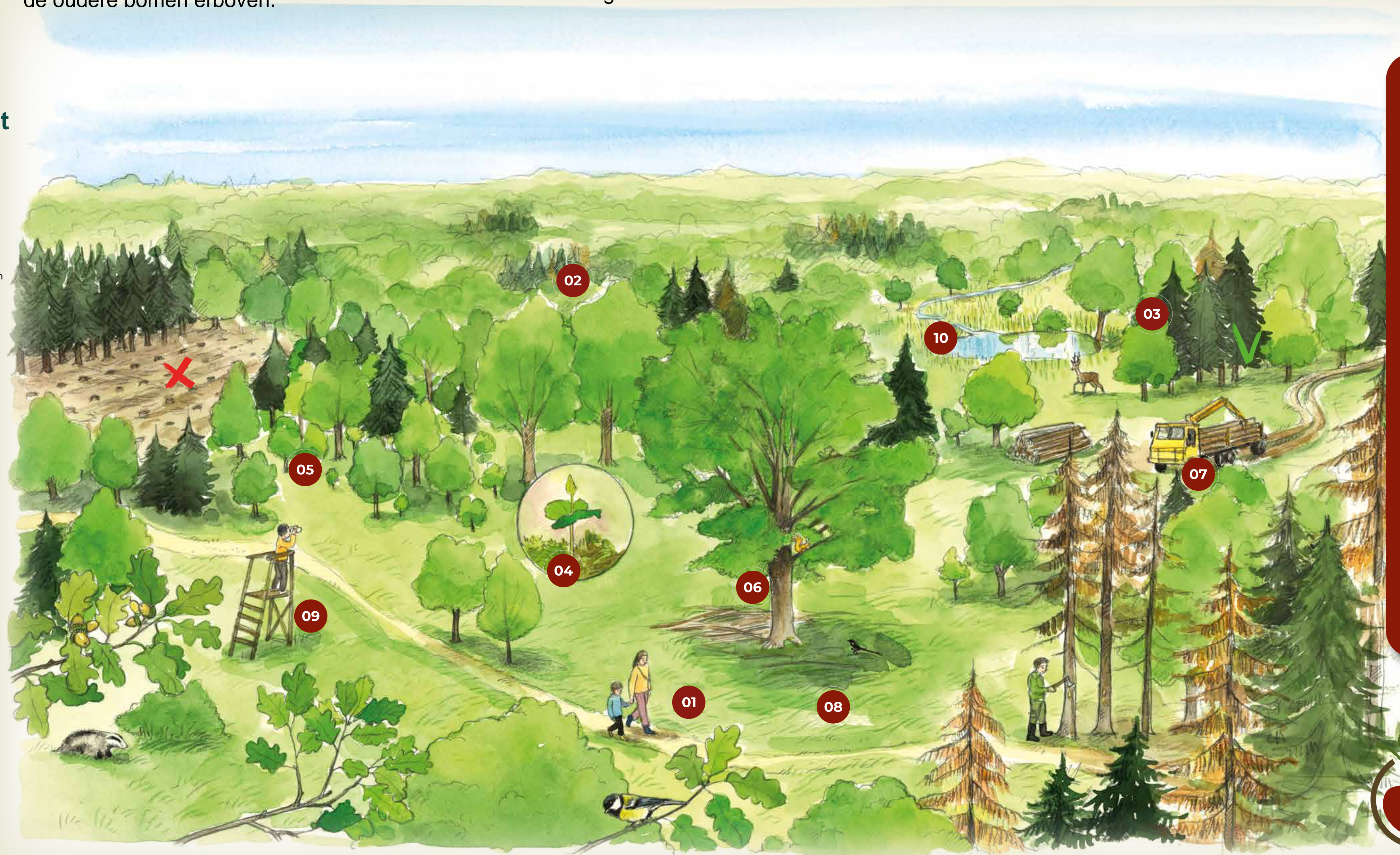
- 08 Bodembescherming**
De bosbodem is een van de belangrijkste pijlers van een gezond bos: rijk, levend en vol micro-organismen.
- 09 Behoud van biodiversiteit en een gezond wildbestand**
- 10 Bescherming van de watervoorraden en van wetlands**

Het gemeenschappelijke bos van Fougerolles-Saint-Valbert in aantal

“ Bossen spelen een cruciale rol bij de bescherming van al wat leeft, bij de klimaatregulering en voor het welzijn van de mens. In onze bossen komen vooral gelijkmatige bestanden van één enkele soort voor. De geschiedenis én recente gebeurtenissen (stormen, droogtes, schorskevers ...) hebben aangetoond hoe kwetsbaar zulke bossen zijn en hoe weinig weerkracht ze hebben

Maar stel je eens een boslandschap voor dat vandaag al klaar is voor de uitdagingen van morgen ... ”

Tussen bos en weiland... stenen die een verhaal vertellen

Op deze grond van Fougerolles vertelt elke steen die in de aarde staat een verhaal.

Deze grenspalen of markeerstenen gaven de scheiding aan tussen twee weilanden, de grens van een gemeentelijk of privéperceel, of soms zelfs het verloop van een oude staatsgrens.

Deze grensstenen getuigen van de aanspraken van de hertogen van Lotharingen op dit gebied, voordat de streek in 1704 door Lodewijk XIV bij Frankrijk werd gevoegd.

“ De imposante steen voor je, waarin dat gat is geboord, blijft een raadsel. Werd hij gebruikt om de toegang af te sluiten tot het weiland dat ooit in dit dal van de 'Pierres de Rouge' lag? Een mysterie! ”

→ Naar station

Les Pierres de Rouge

Gedrongen, langgerekt lichaam

Korte, cilindrische
staart

Glanzende zwarte huid met
gele vlekken

Grote zwarte ogen
aangepast aan nacht- en
schemerlicht.

Een levende tuin in de rotsspleten

De rotsspleten van de Pierres de Roûge dienden vroeger tijdens de Dertigjarige Oorlog (1634–1644) en later in 1870 als schuilplaats voor boeren die vluchtten voor plunderingen. Vandaag bieden ze onderdak aan talrijke soorten varens en andere planten..

Varens zoals de brede stekelvaren, de smalle stekelvaren en de mannetjesvaren voelen zich hier bijzonder thuis: op zure, vochtige bodems. Ze verrijken de grond wanneer hun bladeren afvallen en verteren, net als de **smalle beukvaren** (*Phegopteris connectilis*), ook wel 'snorvaren' genoemd vanwege zijn twee snorvormige blaadjes aan de basis, zoals de snor van een kolenbrander!!

Ze heeft 2 bladeren in vorm met een snor aan de basis, zoals die van de houtskoolbrander !!

De ijle zegge (*Carex remota*) maakt geen grote bloemen. Haar zaden zijn omhuld door kleine schubjes die ervoor zorgen dat ze blijven drijven. Zo kan hij gemakkelijk oevers en vochtige zones koloniseren!

De wilde kamperfoelie (*Lonicera poriclymemum*) is perfect aangepast aan natte milieus. Haar wortels kunnen langdurig onder water overleven, zelfs wanneer de bodem verzadigd is. Haar stevige, maar buigzame stengels en bladeren trotseren stroming en vocht.

De moerasbevolking (*Caltha palustris*) is perfect aangepast aan deze omgeving. Zijn wortels kunnen lang leven water, zelfs als de grond erin zit is volgepropt.

Zijn stengels en bladeren zijn stevig maar flexibel, ze zijn bestand tegen stroom en vocht.

← Naar station 11

10

Les Pierres de Roûge

Het geroddel van het bos

De **boomklever** kan zelfs met de kop naar beneden langs een boomstam afdalen. Het vrouwtje verkleint de ingang van haar nestholte tot precies haar eigen formaat, zodat indringers (spreeuwen, grote bonte spechten, relmuizen...) geen kans krijgen. Dat doet ze door de opening met modder dicht te metselen, vandaar haar Franse naam torchepot.

twit
twit
twit

De **tjiftjaf** wordt soms ook wel 'muntenteller' genoemd vanwege zijn snelle, heldere roep, alsof iemand razendsnel muntstukken telt of zoals het tikkende geluid van een metronoom.

De **zwartkop** heeft een fluitende, krachtige en gemakkelijk herkenbare zang. Zijn zang heeft een stevig tempo, met tussendoor korte, heldere uithalen. Een beetje zoals een merel die net een energiedrankje heeft gedronken!

De **hulst** heeft stekelige bladeren die veel dieren liever niet eten. Maar in de winter zijn de rode bessen een feestmaal voor merels, lijsters en andere vogels.

“

Hier in het bos hoor je duizend kleine geheimen. Het is het bos dat babbelt: vogels vertellen hun nieuwtjes, de wind laat de bladeren dansen. Ssst ...

Sluit even je ogen. Luister goed, vrienden.

”

De **bosanemoon** bloeit heel vroeg in het voorjaar. Ze profiteert van het zonlicht dat dan nog tot op de bosbodem valt, voor het bladerdek te dicht wordt.

Ze wordt vroeg wakker om het licht te vangen nog voordat de bomen in blad staan.

Het mannetje van het **winterkoninkje** is een echte charmeur. Hij bouwt tot vijf bolvormige nestjes om verschillende vrouwtjes te verleiden. Elk vrouwtje kiest daarna haar favoriete nest.

De **gaai** is de vergeetachtige tuinier van het bos. Hij verstopt duizenden eikels voor de winter, maar vergeet er altijd een paar ... waardoor elders nieuwe bomen kunnen groeien.

Een hele wereld onder onze voeten

Onder onze voeten, buiten ons zicht, ligt een levendige en onmisbare wereld: de bosbodem.

Deze laag van dode bladeren, mos en dood hout noemen we de **strooisellaag**. Hier is de natuur onafgebroken aan het werk om al dat materiaal **af te breken**, geholpen door een indrukwekkend team van kleine bewoners: **schimmels, insecten, spinnen, duizendpotigen, kreeftachtigen** en natuurlijk de bekende **regenwormen**..

“ De strooisellaag is een van de grootste rijkdommen van het bos. Wanneer het regent, dempt ze de impact van de vallende druppels. Ze werkt als een isolerende mat die voorkomt dat de bodem te snel uitdroogt in de zon. Bij vorst beschermt ze de bodem tegen snelle afkoeling.”

“ Bovendien biedt ze onderdak aan een hele gemeenschap van kleine levende wezens. Het is tijd om deze miniwereld te ontdekken en alles van dichtbij te bekijken ...”

Samen zetten al deze kleine organismen de strooisellaag om in vruchtbare, voedingsrijke aarde. Die aarde voedt de planten en bomen, die op hun beurt het hele bos voeden.

Les Pierres de Rouge

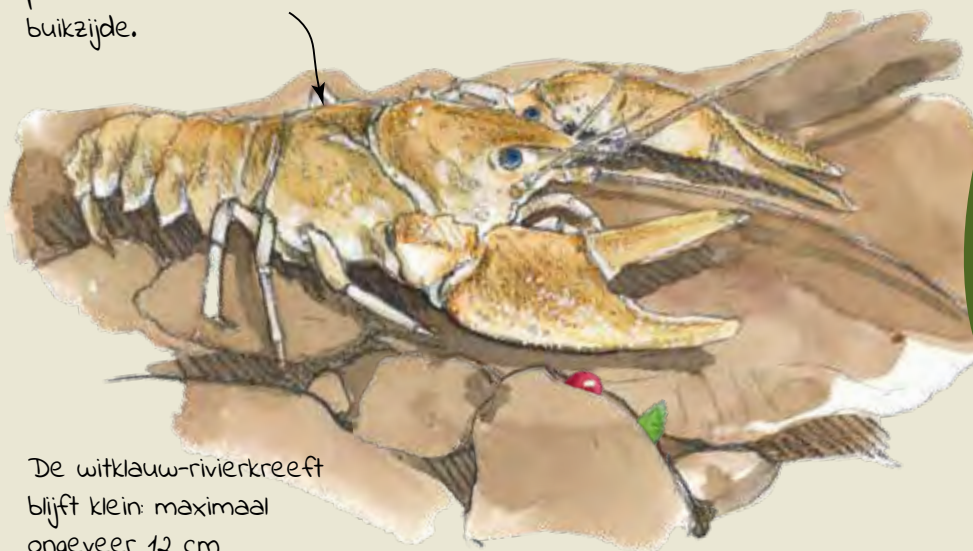
Een kwetsbare soort : de witklaus-rivierkreeft

Een schuwe bewoner

Deze rivierkreeften zoeken vooral koele, snelstromende beekjes, rijk aan zuurstof, met een bodem van grind of stenen en veel schuilplaatsen. Overdag blijven ze verborgen om de stroming en roofdieren te ontwijken, onder keien, tussen boomstronken, enzovoort. 's Nachts kruipen ze uit hun schuilplaats om voedsel te zoeken.

Hij heeft een groenbruine pantserkleur met een lichtere buikzijde.

De witklaus-rivierkreeft blijft klein: maximaal ongeveer 12 cm

Een kampioen in het recyclen van organisch materiaal

Als omnivoor eet hij plantaardig afval (zoals afgevalen bladeren), insectenlarven, kleine weekdieren en soms aas of dode visjes.

“

Groei afhankelijk van de watertemperatuur

Voor zijn ontwikkeling heeft deze kreeft een relatief constante temperatuur nodig tussen 15 °C en 18 °C, en maximaal 21 °C in de zomer. In die omstandigheden kan hij vervellen.

Hij werpt zijn oude pantser af en vormt een nieuw pantser, waardoor hij kan groeien. In het eerste levensjaar vervelt hij zeven keer. Volwassen dieren vervellen daarna nog één tot twee keer per jaar.

Een uitstekende indicator voor waterkwaliteit

Deze gevoelige soort reageert sterk op zowel organische als chemische vervuiling en op veranderingen in zijn leefgebied. Hij trekt zich terug naar de bovenlopen, dicht bij de bron, waar zowel het water als het leefgebied van betere kwaliteit zijn.

”

➔ Naar station

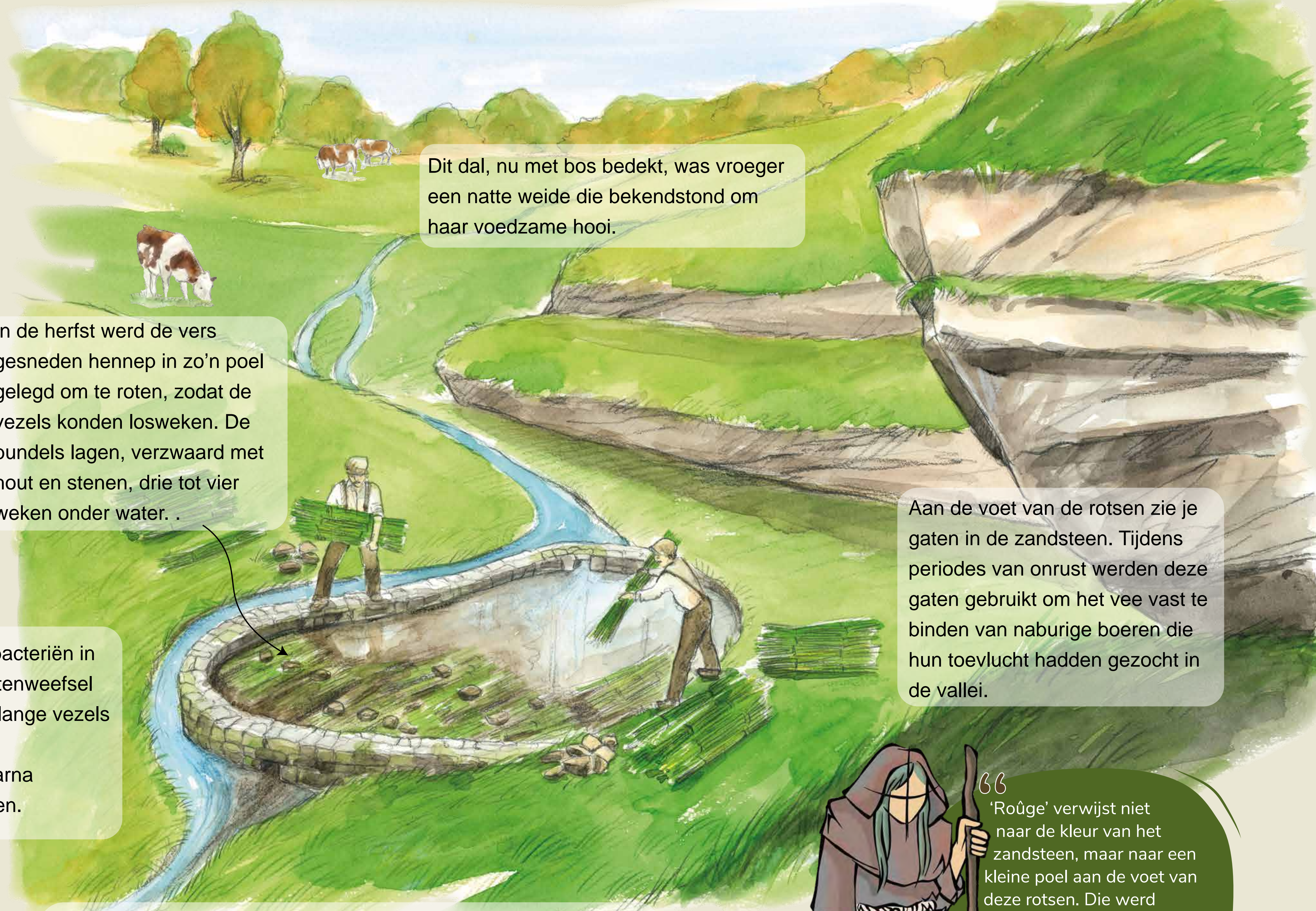

Deze soort is beschermd in het departement Haute-Saône sinds het prefecturaal besluit van 13/04/2007.

De Pierres de Roûge

Vroeger werd in Fougerolles en veel omliggende dorpen hennep verbouwd.

Dit dal, nu met bos bedekt, was vroeger een natte weide die bekendstond om haar voedzame hooi.

In de herfst werd de vers gesneden hennep in zo'n poel gelegd om te rotten, zodat de vezels konden losweken. De bundels lagen, verzwaard met hout en stenen, drie tot vier weken onder water. .

Door de werking van bacteriën in het water viel het plantenweefsel uiteen en kwamen de lange vezels vrij. Die vezels werden daarna gedroogd in de bakoven.

Aan de voet van de rotsen zie je gaten in de zandsteen. Tijdens periodes van onrust werden deze gaten gebruikt om het vee vast te binden van naburige boeren die hun toevlucht hadden gezocht in de vallei.

Tijdens de winteravonden maakten de mannen de vezels soepel en kanden ze deze tot vlas. De vrouwen sponnen daar aan het spinnewiel garen van, dat later werd geweven tot huishoudlinnen. Deze ambacht verdween begin 20e eeuw.

“Roûge” verwijst niet naar de kleur van het zandsteen, maar naar een kleine poel aan de voet van deze rotsen. Die werd gebruikt voor het rotten van hennep. Zo'n poel noemde men een 'roûge' of 'èn rwéj' in het lokale dialect.”

En vandaag ...

Hennepvezel wordt tegenwoordig gebruikt voor bouwmaterialen (zoals thermische isolatie) en in de papierindustrie voor hoogwaardig papier.

Het zeer absorberende hennep hout (hennepstro) wordt gebruikt als mulch en als strooisel voor dieren.

Het hennepzaad wordt gebruikt als visaa's.

Een hernieuwbare bron van cellulose:

hennep levert vier keer meer cellulose op dan eenzelfde oppervlakte beplant met bomen.

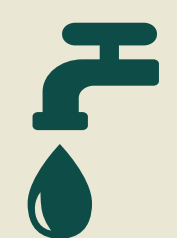
Een koolstofput:

1 ha hennep slaat evenveel CO₂ op als 1 ha bos.

Een echte oplossing voor de materiaalrecycling :

hennep is zeer goed biologisch afbreekbaar.

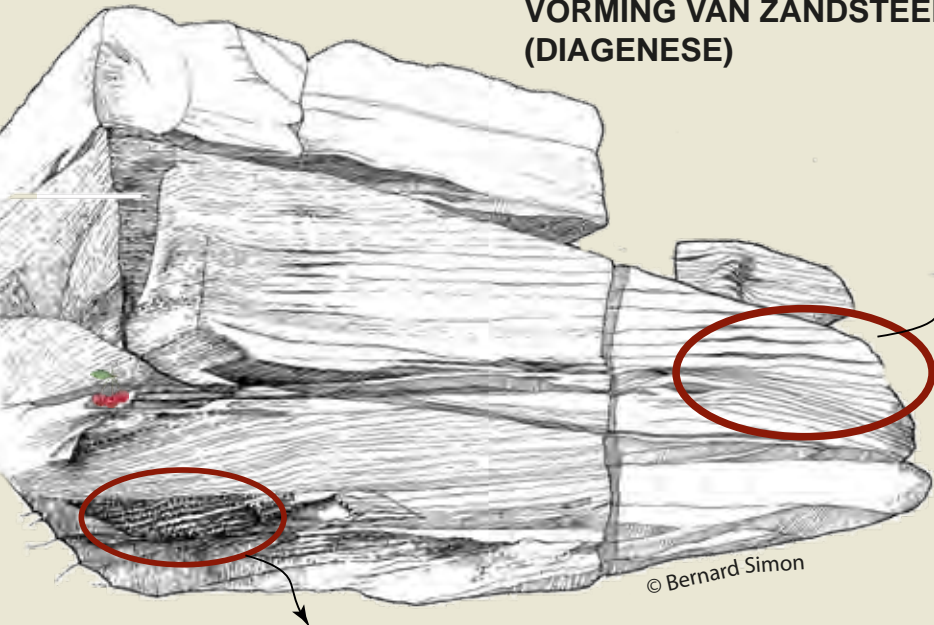
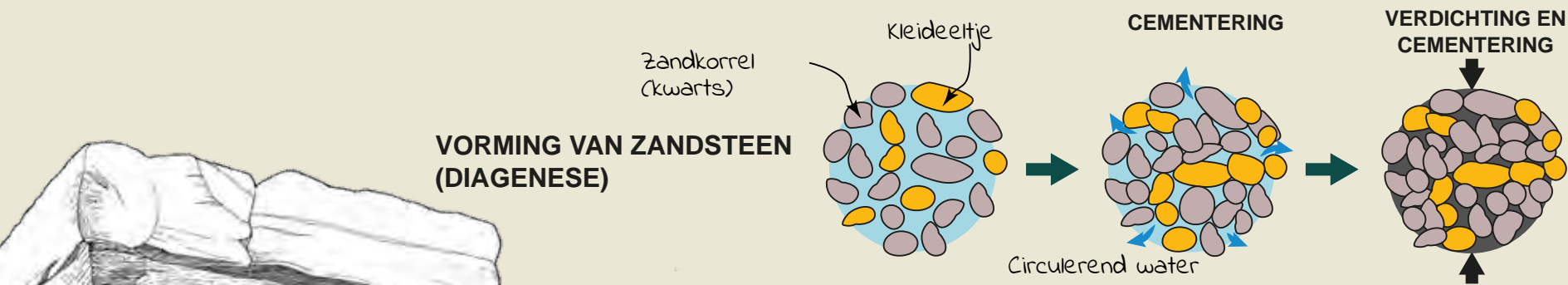

Een weinig veeleisend gewas:

Voor de teelt van hennep is slechts weinig stikstof, heel weinig water en geen enkel gewasbeschermingsmiddel nodig.

De zandsteen waaruit huizen worden gemaakt

'Heel, heel lang geleden was hier geen bos en geen dorp... maar een delta aan de rand van een ondiepe zee. Woeste rivieren voerden zand aan, laag na laag. Met de tijd werden al die kwartskorrels samengedrukt, samengeperst en 'vercementeerd' tot het harde gesteente die we zandsteen noemen.

Let op de veranderende oriëntatie van de lagen, veroorzaakt door variaties in het transport van sediment door het water.

In de verticale wanden hier vlakbij heeft de spectaculaire erosie bijenkorfachtige structuren in de rots gevormd. Dat noemen we alveolaire erosie.

“ Kijk goed naar de lagen in de rots ... ze onthullen de stemmingen van de oude rivieren. Op een dag begon de aarde te bewegen: de rotsen kantelden en scheurden tijdens de vorming van de Alpen en het omhoogkomen van het oude massief dat we vandaag kennen als ... de Vogezes.

Sindsdien knagen regen en vorst zachtjes aan de steen, korrel voor korrel. Maar deze zandsteen heeft de mens ook gediend: als bouwsteen, als maalsteen, als steen om te bewerken. Hier kennen we hem goed, deze zandsteen. Hij zit in vele huizen... en in vele verhalen.”

Les Pierres de Rouège

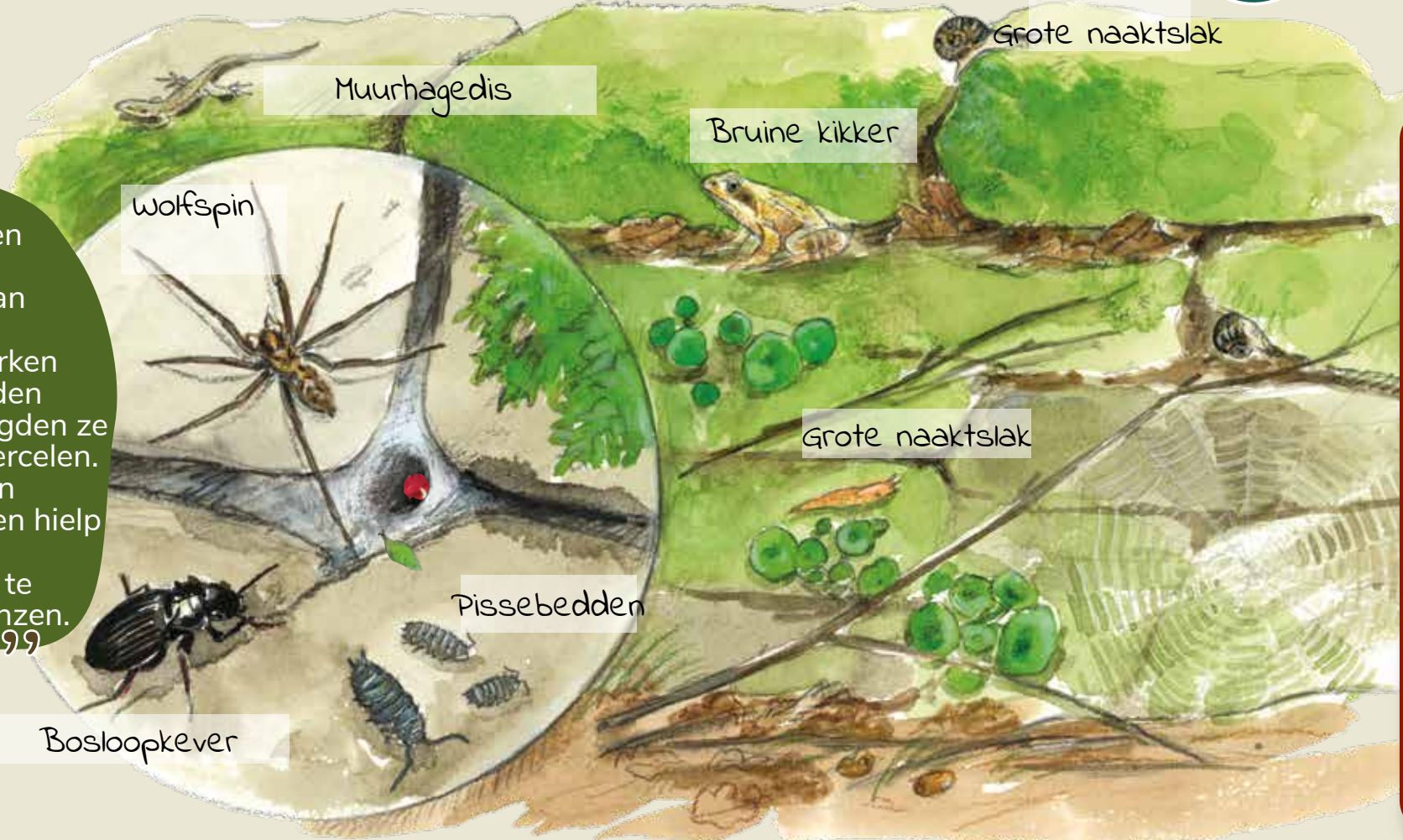
De lokale winning van deze zandsteen maakte de bouw van talloze gebouwen en boerderijen mogelijk, tot in de jaren 1950. In Fougerolles werd een deel van de zandsteen ook gebruikt voor de productie van molenstenen, natuursteenblokken en dakleien.

De stenen wallen (murgers)

Langs het pad zie je stenen wallen, de typische murgers uit de streek, stapels stenen die vroeger door boeren werden opgeworpen en vandaag nog altijd het landschap mee vormgeven.

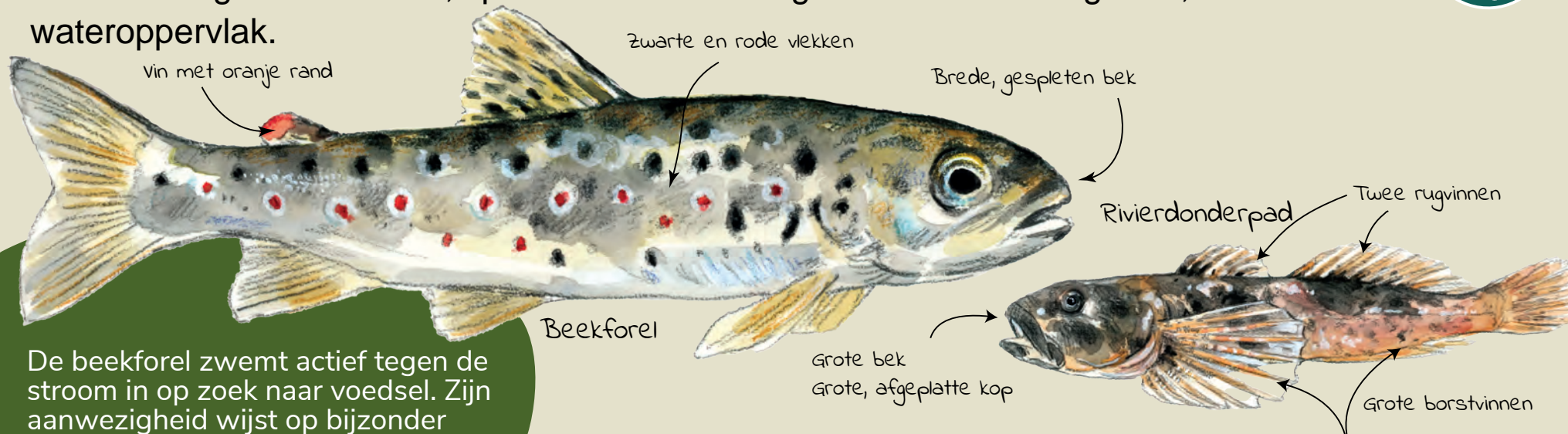
“ Vroeger dienden deze wallen om akkers en weiden van hinderlijke stenen te ontdoen. Bij het bewerken van het land verzamelden boeren de stenen en legden ze aan de rand van hun percelen. Dat maakte het ploegen makkelijker en hielp de percelen duidelijk te begrenzen. ”

Waar deze muren ooit midden in een open landbouwgebied stonden, worden ze vandaag langzaam opnieuw door het bos veroverd. In de kieren groeien mos en korstmossen, en de wallen vormen een ideaal toevluchtsoord voor kleine, verborgen bewoners: insecten, geleedpotigen, slakken, en zelfs enkele spinnen en reptielen.

De Ruisseau des Poichattes

In de Ruisseau des Pochattes (of Poichattes in de streektaal), die slingerend door een beschermd gebied stroomt, speelt het leven zich grotendeels verborgen af, net onder het wateroppervlak.

De beekforel zwemt actief tegen de stroom in op zoek naar voedsel. Zijn aanwezigheid wijst op bijzonder zuiver water, dat essentieel is voor zijn overleving..

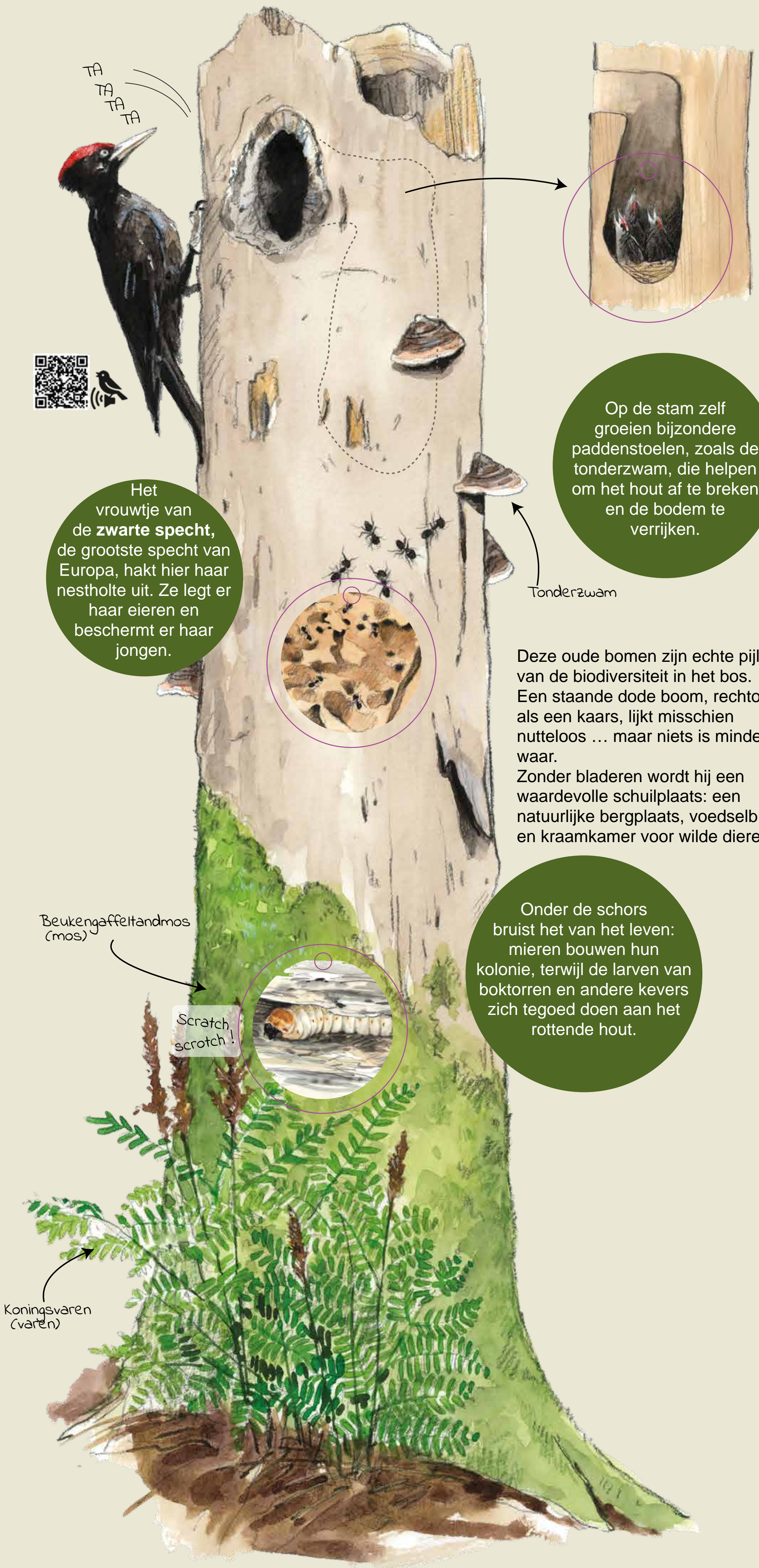
De rivierdonderpad verstopt zich tussen stenen en in heldere stroompjes. Dit kleine, schuwe visje blijft graag dicht bij de bodem om roofdieren te vermijden.

“Onder stenen en tussen rottende bladeren leven aquatische larven, zoals die van libellen en steenvliegen. Deze insecten brengen het eerste deel van hun leven onder water door voordat ze als volwassen dieren uitvliegen. Deze larven zijn zeer gevoelig voor vervuiling. Hun aanwezigheid is een uitstekende indicator voor de gezondheid van de beek.”

In dit fragiele ecosysteem heeft elke soort zijn rol in de voedselketen. De larven van libellen en steenvliegen voeden zich met kleine organische resten en micro-organismen. Zij worden op hun beurt gegeten door vissen zoals de rivierdonderpad of de beekforel. De forel staat hoog in de voedselketen en voedt zich met waterinsecten, en soms ook met rivierdonderpadden. Het evenwicht van de beek rust dus op een fijn netwerk van interacties dat het leven van al zijn bewoners ondersteunt.

15. Het dode hout: een schat aan leven

Het vrouwtje van de **zwarte specht**, de grootste specht van Europa, hakt hier haar nestholte uit. Ze legt er haar eieren en beschermt er haar jongen.

Op de stam zelf groeien bijzondere paddenstoelen, zoals de tonderzwam, die helpen om het hout af te breken en de bodem te verrijken.

Tonderzwam

Deze oude bomen zijn echte pijlers van de biodiversiteit in het bos. Een staande dode boom, recht op als een kaars, lijkt misschien nutteloos ... maar niets is minder waar. Zonder bladeren wordt hij een waardevolle schuilplaats: een natuurlijke bergplaats, voedselbron en kraamkamer voor wilde dieren.

Onder de schors bruist het van het leven: mieren bouwen hun kolonie, terwijl de larven van boktorren en andere kevers zich tegoed doen aan het rottende hout.

Beukengaffeltandmos (mos)

Scratch, scrotch!

Koningsvaren (varen)

Uitzicht op het land van Fougerolles

Dit landschap bleef zo authentiek dankzij een extensieve landbouw die respect heeft voor de natuurlijke evenwichten.

De gemengde landbouwbedrijven, met zowel veeteelt als akkerbouw, geven het gebied nog altijd vorm. Zij bewaren de rijkdom en diversiteit van het landschap, en houden de band tussen de bewoners en hun omgeving levend.

Kersenbomen moeten regelmatig worden vernieuwd om productief te blijven. Dankzij een regionaal programma werd in de jaren 2010 een groot deel van de 'Fougerolles-boomgaard' heraanplant, goed voor meer dan 2500 nieuwe bomen. Ook vandaag nog kappen en herplanten de producenten elk jaar een deel van hun bomen in de boomweiden. Zo houden ze een traditie en een erfgoed in stand die de streek beroemd hebben gemaakt.

“Wat een geluk om hier te staan! Wat een prachtig uitzicht over Fougerolles-Saint-Valbert en de omliggende valleien. Met de seizoenen veranderen ook de kleuren. Ik hou vooral van het zachte strijklicht in het voorjaar, en van het spel tussen diepe schaduwen en het heldere wit van de bloeiende boomgaarden...”

De wereld op zijn kop

Wil je het landschap eens helemaal anders zien? Ga dan met je rug naar het uitzicht staan, spreid je benen en kijk tussen je knieën door. Merk hoe alles verandert, en ontdek details die je eerder niet zag!

Luister naar het landschap

Ga rustig zitten, sluit je ogen en luister aandachtig naar de geluiden van links naar rechts, en naar geluiden zowel dichtbij als verder weg. Hoor je dezelfde soorten geluiden terugkomen? Zijn ze zacht, scherp, rustgevend of eerder fel? Komen ze uit de natuur (wind in de bomen, vogelgezang, insecten ...) of van menselijke activiteit (tractoren, auto's ...)?

Kijken en tekenen

Stap 1: Plaats de achtergrond (wat ver weg ligt)

Trek de vluchlijnen van het landschap vanuit de horizon (de lijn waar lucht en land elkaar raken) die de achtergrond vormt. Teken enkele gebogen lijnen om het pad weer te geven, en een reeks paaltjes die de bocht volgen: ze dienen als referentiepunten om diepte in je tekening te brengen.

Tip: hoe verder weg, hoe kleiner en lichter!

Stap 2: Voeg het middengedeelte toe (het midden van de tekening).

Vul de scène aan met elementen uit het middengedeelte, hier enkele bomen en struiken, in de juiste verhouding. Ze nemen hun plaats in tussen de horizonlijn en de paaltjes en maken het landschap realistischer en gestructureerder.

Tip: in dit gedeelte zijn de elementen groter dan op de achtergrond, maar kleiner dan op de voorgrond.

Stap 3: Werk de voorgrond en de details uit (alles wat dichtbij is).

In deze laatste stap versterk je de voorgrond door textuur toe te voegen aan de grond, het gras en de paaltjes. Zet de contrasten sterker aan en geef de bomen en de heuvels op de achtergrond duidelijkere vormen. Zo krijgt je tekening meer diepte en komt hij echt tot leven, dankzij de duidelijke opbouw van de drie lagen.

Tip: wat dichtbij is, moet groter en scherper zijn!

Aan de slag met kleur: je kunt je landschap 'inkleuren' met natuurlijke materialen (bloemen, aarde, gras, bladeren, mos ...) door ze zachtjes over je papier te wrijven.

Deze wandeling komt ten einde. Je hebt nog 1 km te gaan om het gehucht La Ramouse te bereiken. Pétra, Sylvan, Cerisaie en Mileau zijn blij dat ze je tijdens deze ontdekkingsstocht mochten vergezellen.

